

ПЛАТФОРМА

на арх. Стефан Аспарухов,

кандидат за Председател на Управителния съвет

на Камара на архитектите в България за мандата 2020-2024

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Избрах за своята платформа девиза „*Да върнем достойнството на професията*“, защото вярвам в него. С всеки изминал ден под натиска на пазара, финансовите зависимости, администрацията и медиите, общественият имидж на нашата професия ерозира. Публичният образ на професията систематично е подложен на всевъзможни атаки – неадекватно и повърхностно се отразява ролята на архитекта в обществото. По-голямата част от нападките са насочени към колегите, заемащи ръководни длъжности в администрацията.

Автономността на професията, нейната публичност и прозрачното ѝ прилагане за обществените проекти ни задължават да се ръководим от професионалните и етични норми. Общественото одобрение на нашата професия е пряко свързано с подобряването на нейния образ пред институциите, клиентите, медиите и партньорите. Уважението от тях е следствие от качеството на професионалното ни представителство.

За да върнем достойнството на професията, действията на Камарата следва така да бъдат насочени и провеждани, че:

- да бъдем уважавани от **институциите** и зачитани от тях, както в процеса на законодателна инициатива, така и при прилагането на изискванията на нормативните актове;
- да бъдем проводник за **нашите клиенти** към всички участници в инвестиционния процес, гарантирайки целесъобразността и успеха на инвестициите – частни или обществени;
- да бъдем припознавани навременно от **медиите** като посланици на професионално мнение по всеки публичен казус – конкретно и разбираемо;
- да бъдем търсени, прогнозируеми и надеждни **партньори** за съсловните организации, за висшите училища и за всички съмишленици;
- нашият труд да получава достойно и **адекватно заплащане**.

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Заявявам, че нямам политическа принадлежност и обвързаност с политически партии, формации и движения. Нямам амбиции за политическа кариера и използване на Камарата като трамплин за такава.

Декларирам, че като Председател на УС на КАБ ще се ръководя от разпоредбите на законите в Република България и Устава на КАБ, при спазване на основните етични и професионални принципи – отговорност, прозрачност, предсказуемост, проактивност, диалогичност, солидарност, делегиране на правомощия, и сътрудничество.

Следвайки тези принципи, за да върнем заедно достойнството на професиите „архитект“, „ландшафтен архитект“ и „урбанист“, представям последователно **четири въпроса**, обуславящи конструкцията на платформата, чиито отговори разкриват идеята ми за развитие на Камарата.

Първият въпрос е **„Къде се намираме?“** и в моите отговори са набелязани основните проблеми, водещи до загубата на достойнството в нашата професия през последните десетилетия.

Вторият въпрос е **„Накъде можем да тръгнем?“** и във възможните отговори е разкрит механизмът за възможните сценарии за КАБ – при условно определени параметри.

Третият въпрос е **„Какво можем да постигнем?“** и в неговия отговор са формулирани основните цели пред Камарата.

Четвъртият въпрос е **„Как да отидем там?“** и в отговора съм предложил конкретни средства за постигане на поставените цели.

КЪДЕ СЕ НАМИРАМЕ?

Почти сто години след узряването на идеята за необходимостта от професионални камари в архитектурата, КАБ по-скоро олицетворява формализма и бюрократизма, вместо да защитава интересите на колегията и да бъде гъвкава и бързо ориентираща се.

Посланията, които се отправят чрез медиите за нашата професия, все по-често създават **силно негативни нагласи** у широката аудитория за това, че с нашите проекти съсипваме природата и околната среда; че презастрояваме кварталите на големите градове и Черноморието; че бетонираме всичко и заобикаляме закона – само в интерес на лицата с голяма пазарна сила; че главните архитекти обслужват единствено интереса на властта и личния си интерес, и т.н.

Стихийните изяви на представляващите професията пред властта и в медийното пространство по конкретни проблеми, без това да е съгласувано с членуващите в Камарата, често политизират нашата професия. Политизирането се засилва и от други фактори, по които **сякаш Камарата няма отношение** – първо, зачестяващото налагане на „инженеринга“ като желана форма от

държавата и общините за реализиране на публични обекти (обновяване на градски пространства; изграждане, преустройство и реконструкции на сгради за спорта, сгради за училищното и предучилищно образование и други ведомства; саниране на многофамилни жилищни сгради и пр.¹), и второ – превръщането на ДНСК в орган за натиск², обусловен от политически и икономически поръчки, при видима липса на административен, финансов и професионален капацитет в тази държавна структура.

При тези външни влияния и понякога конкретни обвинения срещу наши членове, Камарата не говори публично. Мълчанието на КАБ деморализира и маргинализира професията.

Въпреки че често, и с основание, като проектанти негодуваме срещу неуеднаквените изисквания на различните одобряващи органи и съгласуващи институции при прилагането на ЗУТ³, наше задължение е първо да обърнем поглед навътре към самите нас – като Камара и като професионалисти. Ние постоянно се противопоставяме срещу „работата на парче“ в планирането и благоустрояването на населените места, но **в нашите колективни действия като Камара използваме същия прием**. Не работим стратегически. Не работим програмно. Не планираме и не приоритизираме решаването на нашите проблеми. Именно тук се открива зародиша на сринатото достойнство на нашата професия.

За да си отговорим на поставения въпрос е необходимо да се уточнят основните проблеми на професията в нашата страна. Тези проблеми могат условно да се групират, като:

- 1) **вътрешни**, отнасящи се до функционирането на КАБ и взаимодействието ѝ с членуващите в нея архитекти, ландшафтни архитекти и урбанисти;
- 2) **външни**, отнасящи се до взаимодействието на колегията и на КАБ като професионална структура с лицата и институциите, които влияят пряко или косвено върху дейността на членуващите в КАБ.

Опитите на КАБ за вземане на неприложими и ненавременни решения за подобряване на нашата значимост и образ в обществото подпомогнаха натрупването на професионални дефицити и неравенства, изразяващи се в някои съвременни **вътрешни проблеми**, като:

- нулева ефективност в едно от основните задължения на КАБ – **регулацията на професията**;
- загуба на **усещане за принадлежност** и полза от членуване в КАБ;
- неработещи механизми за **контрол** върху спазването на Устава на КАБ в частта „права и задължения“ на членуващите;

¹ Не се визират обектите на техническата инфраструктура в извънурбанизираните територии

² Вж. критичен анализ на арх. Евгени Велев, публикуван във ФОРУМ-КАБ и ФОРУМ-ЗУТ от 14.09.2020г. по повод последния проект на ЗИД ЗУТ (одобрен с Решение №15/19.08.2020г. на МС).

³ И свързаните с него кодекси, закони и подзаконовни нормативни актове.

- наличие на неосъвременени **етични правила и норми** в професионалния кодекс;
- поддържане на **неравенства в представителността на колегията** – в структурно отношение, а оттук, и поддържане (а понякога, и стимулиране) на неравенства във финансово отношение;
- ежегодно, безрезултатно подклаждане на темата за **размера на членския внос**;
- **закостенялост** във формата за поддържане на регистрите, в начина на провеждане на събранията, в начина на вземане на решения⁴;
- упорито **дистанциране** на КАБ от назначени нейни членове на висши административни длъжности;
- практическа невъзможност, предвид установения управленски стил, за **своевременно заемане на позиция** по нетърпящи отлагане въпроси от обществено значение, и повишен обществен интерес.

Външните проблеми, имащи по-голяма значимост за обществения образ на професията, са буквално определени като цели на Камарата в ЗКАИИП. Тези цели се изпълняват формално, което похабява достойнството на професията с още по-голяма сила. Тези проблеми могат да се посочат, без претенции за изчерпателност, като:

- дефицити в прилагането на **общи политики** със съсловни организации – КИИП, САБ, КСБ, БАИИК, КИГБ, ССИБ и др.;
- липса на ясно уредени отношения с **висшите училища**, обучаващи студенти по архитектура, ландшафтна архитектура и урбанизъм и произвеждащи все повече и за съжаление с все по-спорни качества дипломирани архитекти, ландшафтни архитекти и урбанисти;
- отсъствие на диалог и воля за създаване на **трайни отношения** с Националното сдружение на общините в България (НСОРБ);
- неспособност за създаване на **положителен медиен облик** чрез произвеждането на разбираеми за обществото послания;
- липса на **достоверна статистическа информация** за професионалната дейност на членуващите, която да се ползва както в информационно-медийната политика на КАБ, така и в процесите по отстояване правата на членуващите пред държавата (при законодателни изменения, организиране на конкурси и обществени поръчки, технически и съдебни експертизи и пр.);
- отказ от борбата за налагане на **разумни, но в същото време достойни за труда ни цени**, и естествено на този фон – необяснима толерантност към недобросъвестни практики в ценообразуването на предлаганите услуги, в т.ч. липса на взаимодействие с

⁴ Следва да се отчетат и много положителни, но недостатъчни резултати в тази посока от предходното Ръководство на КАБ.

работодателските организации и строителния бизнес, формиращи значителен капитал за проектантски услуги;

- търпимост към **лобистки проектозако**ни през последните десет години⁵;
- невъзможност за **налагане на високите технологии** в инвестиционния процес и електронното управление в специализираните отдели на институциите;
- смирение пред „**контрола на контрола**“⁶, пораждащ необоснован натиск върху професията и размиване на все по-лошо формулираните от нормите отговорности на участниците в инвестиционния процес.

Днес професията ни преживява преломни времена по пътя си от създаването на професионалните архитектурно-инженерни обединения и организации в България, а регулаторният ни орган **КАБ се намира в летаргично състояние – в безтегловност**, от което се възползват всички субекти с пазарна и административна сила и власт, за сметка на българския архитект, ландшафтен архитект и урбанист.

Въпреки тези укори, добрата новина е, че

Камарата е на кръстопът, а не в тупик!

НАКЪДЕ МОЖЕМ ДА ТРЪГНЕМ?

Камарата сега има шанс да избере не един от възможните, а най-добрият път и да достигне до бъдещо желано състояние, но за да се случи това трябва да си отговорим на въпроса „*Накъде можем да тръгнем?*“. Редно е отговорът да се даде не от Председателя на Управителния съвет или от Управителния съвет, а **демократично, съобразно общностното мнение** на членуващите в Камарата, чрез откровени и честни разговори в регионалните колегии.

Предлагам да проведем **качествена дискусия** по няколко основни въпроса, която в последствие да служи и за постоянен мониторинг по изпълнението на формулираните пред КАБ задачи. Да, за някои от поставените въпроси е постигнат консенсус, и дори има решения на Общото събрание на КАБ, но все още не се предприемат необходимите действия за претворяването им в реалност.

Предвид посочените в предния раздел проблеми, могат да се поставят например, следните въпроси до членуващите в КАБ:

- 1) Настъпил ли е моментът за разработване и одобряване на напълно нов пакет от Етични кодекси за трите професии?;
- 2) Като регулаторен орган за трите професии, следва ли Камарата да провежда задължителен изпит за признаване на проектантска правоспособност на нови кандидати?;

⁵ Вж. бележка №2 по-горе.

⁶ Визирам тройцата *Общинска администрация – Надзор – ДНСК*

- 3) Като орган, поддържащ повишаването на професионалната квалификация и правоспособността на своите членове, следва ли Камарата да провежда курсове за продължаващо обучение веднъж годишно?;
- 4) Настъпил ли е моментът Камарата да договори преки отношения с Министерството на образованието и науката и Висшите училища за разработването и съгласуването на учебни програми, учебни планове и план-прием за съответните специалности?;
- 5) По примера на други Европейски държави, в интерес на Камарата ли е да се защитава идеята за законодателни промени, даващи правомощия на членовете на КАБ за верифициране на инвестиционни проекти?;
- 6) Камарата да преговаря ли за значителни изменения и допълнения в ЗУТ, задаващи осъвременени обществени отношения в областта на устройството на територията, проектирането и строителството, и какви следва да бъдат тези изменения и допълнения? Разумно ли е да се работи за нов Закон?;
- 7) Да отстоява ли Камарата пред институциите и техните представителства, при подбор и назначаване на архитекти, ландшафтни архитекти и урбанисти на ръководни административни длъжности, да се поставя изискване за членство в КАБ? Необходимо ли е тези колеги да се отчитат периодично и пред КАБ за дейността си?

Една от възможностите на КАБ е да следва **сценария на инерцията**. Чрез него Камарата се управлява вече дълги години и най-общо казано, продължаваме да увеличаваме количеството, без да подобряваме качеството. При работа по сценария на инерцията е наложително да се обединим по най-неотложния въпрос и да работим за неговото решаване – целеустремено, дори агресивно ако е необходимо.

През съвременната си история на няколко пъти Камарата е работила по **сценария на спонтанните действия**. Непостоянството на КАБ обаче дава преимущество на по-влиятелни страни и така действията ни бързо се обезсилват. По-голяма част от предприетите инициативи по сценария на спонтанните действия са неудачни, защото чрез него проблемите не се решават последователно. Без разрешаване първо на вътрешните усложнения в КАБ⁷ е невъзможно да очакваме резултат от стихийни инициативи, засягащи обществения договор с широк кръг от заинтересовани лица.

Най-добрата възможност за КАБ е **сценарият на прогреса**. Този сценарий е приложим за управлението на Камарата при наличие на консолидирано мнение на цялата колегия по група въпроси. Сценарият предполага, че за изпълнение на своята мисия, Камарата следва да се сближи трайно и публично със своите външни партньори при наличие на осъвременени професионални и етични норми.

⁷ Вж. стр. 3 и 4 на платформата.

По който и от сценариите да се развива в бъдеще Камарата, основен приоритет на следващия Управителен съвет следва да бъде провеждането на **широка дискусия по места**, отразяваща мнението на всички членове на КАБ⁸. Резултатът от дискусията ще определи бъдещото желано състояние на КАБ. Това е спешна мярка, която е необходима да се реализира **още през първата година** на управление.

След като бъде начертана траекторията на КАБ, до средата на **втората година** е целесъобразно провеждане на извънредно Общо събрание за апробация на резултатите от дискусиите и вземане на ключови решения за нашата професия.

КАКВО МОЖЕМ ДА ПОСТИГНЕМ?

В своята работа българските архитекти, ландшафтни архитекти и урбанисти често попадат в омагьосан кръг, изграден от алчността и борбата за пазарна сила на някои политически и стопански субекти. През това състояние сме преминавали вече в далечното минало⁹, така че със сигурност ще можем да се справим с него и още в рамките на следващите четири години ще сме изградили фундаментите на по-добрия обществен и медиен образ за професията.

Следвайки логиката на предвиждане на възможностите за подобряване на достойнството на професията чрез силата на Камарата, след уставни изменения при необходимост, се залагат следните цели за КАБ за мандата 2020-2024:

- Цел 1.** Разработване на **пакет от етични кодекси** за трите професии, и за отношенията ни с разширен кръг от заинтересовани страни¹⁰;
- Цел 2.** Легитимиране на отношенията между **КАБ и висшите училища** и след успешни договорености – подписване на двустранни споразумения за взаимно сътрудничество;
- Цел 3.** Легитимиране на отношенията между **КАБ, КИИП, КСБ, БААИК** и други неправителствени организации, имащи отношение към сектора, и след успешни договорености – подписване на споразумения за сътрудничество с оглед разработване на съгласувани становища/проекти за изменения и допълнения на нормативни актове;
- Цел 4.** Легитимиране на **взаимоотношенията с НСОРБ** – за подписване на меморандум за подобряване работата на Общините при взаимодействието им с членуващите в КАБ.

⁸ Провеждането на дискусии не бива да се възприема като неуважение към върховния орган на КАБ, а напротив – като гарантиране на представителността в колективните органи на управление.

⁹ Вж. интересни статии от началото на 30-те години в сп. „Архитектура“, писани от инициаторите за създаване на архитектурно-инженерни камари

¹⁰ Има се предвид изменения и допълнения на сегашните раздели на Професионалния кодекс на КАБ и създаването на нови раздели – приложими за всяка от трите професии поотделно и заедно.

Разбираемо е, че поставените цели (обещанията), които имат количествен измерител са привлекателни за всеки кандидат за ръководна длъжност. Така обаче изпълнението на постигнатото се отчита (но и прикрива) по-лесно¹¹. Ето защо тук акцент в отговор на въпроса „Какво може да постигнем?“, е поставен върху качествените измерители – те се капитализират с много по-висока норма.

Като следствие от успешното изпълнение на заложените цели може да се прогнозира, че в средносрочен план, членуващите в Камарата на архитектите в България:

- ще бъдем възприемани от своите колеги като **достойни конкуренти**, а не като врагове;
- ще бъдем възприемани от своите партньори (инженери и строители) като **достойни съмишленици**, изповядващи обща кауза;
- ще бъдем възприемани от своите учители, като **достойни личности**, готови да защитават безусловно пред своите клиенти и партньори професионалната си квалификация;
- ще бъдем възприемани от административните органи като **достойни експерти**, с които биват споделяни сходни професионални и обществени възгледи;
- ще бъдем възприемани от властта като **достойни съветници**, прилагащи своите професионални компетенции не само в личен интерес, но и за благосъстоянието на обществото;
- ще бъдем възприемани от журналистите като **достойни специалисти**, разясняващи на разбираем език актуалните проблеми, и разясняващи изопачени непрофесионални термини като „презастрояване“, „бетономорие“, „бетонофрения“.

Просперитетът и връщането на достойнството на професията е функция от работещи решения на КАБ – плод на личната ангажираност и принос на всеки членуващ в Камарата на архитектите в България.

КАК ДА ОТИДЕМ ТАМ?

Знаейки къде се намираме, накъде да тръгнем и какви можем да бъдем, вече няма пречка да конкретизираме – *как да отидем на това място*, да върнем достойнството на професията – чрез няколко ясни средства за постигане на целите.

Общите средства за постигане на поставените цели се свеждат до:

- 1) Повишаване прозрачността при вземане на решения чрез система от дискусии и допитвания по места за темите на дневен ред;
- 2) Разширяване обхвата на данните в регистрите на КАБ.

¹¹ Например обещание за конкретно намаляване размера на членския внос и/или обещание за увеличаване приходите на КАБ. При **информационната асиметрия** (ръководство-членуващи) тези обещания са неопределени. Те могат да се окажат вредни и подвеждащи.

Обратната връзка с максимален брой членуващи е в основата на демократичното управление на Камарата.

Разширяването на регистрите на КАБ е от ключово значение за тежестта на нейната представителност – пред институциите и пред обществото.

Специфичните средства за постигане на конкретните цели са поне:

За цел 1: Допитване до колегията и провеждане на широки дискусии по места; Привличане на широк кръг от експерти, освен присъщите на КАБ, и от други области на познанието – социолози, антрополози, икономисти, журналисти; Привличане на представители от съсловните **международни организации** за консултиране и обмен на опит; Обсъждане и дискусии по места на предварителния проект на пакет от кодекси и след необходимите редакции – внасяне за приемането му по надлежния ред; Официално популяризиране и разпространение на документите сред заинтересованите лица и медиите;

За цел 2: Провеждане на дискусии и допитване до колегията за установени проблеми в образователната система за трите професии; Провеждане на предварителни срещи между университетски и декански ръководства и представители на Камарата с оглед установяване на **взаимните интереси** – повишаване на качеството на образование и придобиване на адекватни компетенции за пазара на труда, подпомагане от страна на висшите училища на подходите за прилагане на регулацията (изпитите) и продължаващата квалификация и преквалификация на членуващите в КАБ и пр.; Подписване на официални двустранни или тристранни споразумения за сътрудничество между КАБ и УАСГ, ЛТУ, ВСУ „Любен Каравелов“, ВСУ „Черноризец Храбър“, НБУ; Определяне на отговорници по координиране, прилагане и контрол на изпълнението на споразуменията;

За цел 3: Провеждане на дискусии и допитване до колегията за установени проблеми в отношенията с други участници в инвестиционния процес; Провеждане на предварителни срещи между КАБ и КИИП, КИГ, КСБ, БСК, НСОРБ, БААИК, БАИС, БАВ, САБ, СЛА, СУБ, ССИБ. Подписването на **меморандуми за сътрудничество** с тези и други организации биха задали началото на ефективното изпълнение на заложените в ЗКАИИП цели на Камарата. Предполага се, че пакетът от професионално-етични кодекси ще бъде подходяща основа за изграждане на тези отношения. Реализирането на целта за легитимиране на външните ни отношения чрез меморандуми ще разкрие възможните инструменти за адекватно заплащане на проектантския труд. За прилагането и контрола на изпълнението на споразуменията следва да се определят координатори от страна на Камарата;

За цел 4: Установяване на текущите отношения на КАБ по места с местните власти; Провеждане на предварителни срещи за идентифициране на взаимните интереси между Камарата и НСОРБ; Определяне на възможностите за сключване на многостранни споразумения за сътрудничество и с други институции като например МРРБ, АГКК, АП; Легитимирането на отношенията ни с общинските

власти, а в още по-добър случай и с централизираните власти, ще бъдат **първата крачка към деполитизирането** на нашата професия.

Прилагането на инструментите за постигане на целите е въпрос на правно-икономически и финансов анализ, който ще бъде репер за всяко мое действие при предлагането на предложения за решения.

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Написах тази платформа с вярата, че е възможно функционирането на една **различна Камара** и че има достатъчно архитекти, ландшафтни архитекти и урбанисти в България, които са убедени, че ако работим заедно, в общ интерес, ще успеем да променим мрачния курс – ще го осветлим и ще го насочим към **върщане на достойнството на професията**.

Нашата Камара не се основава на възраждането на едно въображаемо минало, а на създаването на едно реалистично бъдеще, използвайки широкия ни спектър от знания и колективна мъдрост. Някои наши неуспехи от миналото са пролог към бъдещето ни. Ако не върнем достойнството на професията, може да се окаже, че се движим към антиутопия с още повече неравенства, с още по-разделена колегия под натиска на лица, които не разбират нашите обществени задължения.

Все още не е късно да спасим достойнството на професията от ежедневния натиск върху самата нея.

Видно **платформата е отворена** за моделиране и усъвършенстване, така че съобразно вашите конкретни предложения същата да бъде доразвита и да прерасне в управленска програма на Управителния съвет на КАБ за първата година, а и за целия мандат.

Отправлям **покана** до всички архитекти, ландшафтни архитекти и урбанисти **за участие в онлайн конферентни дискусии**, на които ще бъде на разположение за отговори на ваши въпроси по платформата.

Ще се радвам да обсъдим и надградим заедно идеите ми за развитие на Камарата на архитектите в България.

Дискусиите ще се проведат в четири поредни дни – **29.09.2020г.** (вторник), **30.09.2020г.** (сряда), **01.10.2020г.** (четвъртък) и **02.10.2020г.** (петък).

Те ще бъдат отворени за всички точно в **19:30** на следния линк: <https://us04web.zoom.us/j/6184511638?pwd=QVF6ams1Vk90bmhSaTV2QVZxeiVNZz09>¹²

С почит и благодарност за отделеното време,
доц. д-р арх. Стефан Аспарухов

¹² Неработилите с платформата ZOOM могат да се запознаят с кратки указания [ТУК](#).

За тези, с които не се познаваме

Роден съм в гр. София, но израснах в гр. Монтана.

След дипломирането ми в УАСГ като архитект, през 2010 г. придобих професионална квалификация „магистър по икономика“ в УНСС.

От 2010г. преподавам в УАСГ на студенти от Архитектурния, Строителния и Геодезическия факултет, а през 2014 г., след защита на дисертационен труд към катедра „Промислени и аграрни сгради“, придобих образователно-научна степен „доктор“. Година по-късно след участие в конкурс бях назначен на академична длъжност „главен асистент“, а съвсем скоро – на академична длъжност „доцент“ в същата катедра.

Докато разработвах дисертационния ми труд, работих и за Камара на архитектите в България в продължение на няколко години с цел подобряване информираността на колегията чрез сайта на РК „София-град“. Този опит и познаване функционирането, структурата и проблемите на КАБ ми дават силна увереност в кандидатирането ми за Председател на УС на КАБ.

Професионалният си опит като архитект започнах да събирам отначало във фирма, работеща предимно в областта на устройственото планиране и проектирането на индустриални обекти, а по-късно – във фирма за проектиране и проектно управление на обществени обекти. Автор и съавтор съм на реализирани инвестиционни проекти за жилищни, обществени и индустриални сгради¹³.

От 2016 г. до 2020 г. съвместявах преподавателската и практическата дейност с работата ми като главен архитект на Община Елин Пелин, където придобих безценен набор от административни и управленчески компетенции.

Съществени познания в работата с човешки и финансови ресурси и умения за преговори, придобих в Националния браншов синдикат „Висше образование и наука“ в УАСГ, като за две години развих работеща профсъюзна организация с 250 членуващи.

Благодарен съм на всички съмишленици и на съдбата, че ми предоставиха възможността да натрупам опит и да бъда съпричастен към индивидуалните и колективните действия на архитектурната колегия.

¹³ <https://uacg.bg/?p=109&l=1&id=1171>